

เกณฑ์มาตรฐานผู้สำเร็จหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้าน
เพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ

ในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตสาธารณสุข
ราชวิทยาลัยทันตแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย

เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมทันตแพทย์ประจำบ้านเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความ
ชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตสาธารณสุขแล้วทันตแพทย์ประจำบ้านจะต้องมีความ
เป็นวิชาชีพ (Professionalism) ความชำนาญทางวิชาชีพ (Professional Proficiencies) และ
ความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Competencies) ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นวิชาชีพ (Professionalism)

1.1. ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

1.1.1. ปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่ง
วิชาชีพทันตกรรม

1.1.2. ปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบ ตลอดจนผดุงเกียรติแห่งวิชาชีพ

1.1.3. ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

1.1.4. ตระหนักถึงประโยชน์และสิทธิของประชาชนเป็นสำคัญ และดำเนินการดูแล
ชุมชนอย่างมีมาตรฐาน ถูกต้องตามหลักวิชาการ และด้วยจิตใจความเป็นมนุษย์

1.1.5. ตระหนักถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ

1.2. ด้านทักษะการสื่อสาร

1.2.1. สื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และสาธารณชนอย่างเหมาะสม ด้วยความ
สุภาพ นุ่มนวล และให้เกียรติ

1.2.2. ถ่ายทอดความรู้และทักษะในสาขาที่ชำนาญแก่บุคลากรในวิชาชีพ และ/หรือ
สาธารณชนตามความเหมาะสม

1.3. ด้านทักษะทางปัญญา

1.3.1. ตระหนักถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดำเนินการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อ
รักษาคุณภาพในการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในชุมชน

1.3.2. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบจัดการข้อมูลในการทำงาน จัดระบบ
ปฏิบัติงาน ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพ

1.3.3. สืบค้น ประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ
และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในชุมชน

1.3.4. รวบรวมและประเมินข้อมูลทางวิชาการ นำเสนอข้อมูลด้วยการเขียน และ/หรือ
ด้วยวาจา รวมทั้งอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 1.3.5. พัฒนาการความรู้ด้วยการศึกษา ค้นคว้า หรือ วิจัย ให้เท่าทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีในสาขาที่ชำนาญ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

2. ความชำนาญทางวิชาชีพ (Professional Proficiencies)

2.1. ด้านแผนงานทันตสาธารณสุข

- 2.1.1. ตั้งเป้าหมายแผนงานทันตสาธารณสุขและการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก การพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก ในชุมชนระดับต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาทันตสาธารณสุขในชุมชนหรือสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ประชากรเป้าหมาย อาจจะเป็นทั้งลักษณะ “กลุ่มประชากรเป้าหมาย” หรือ “พื้นที่เป้าหมาย”
- 2.1.2. วิเคราะห์ข้อมูลองค์รวมของระบบนิเวศ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านระบาดวิทยา ด้านพฤติกรรมศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
- 2.1.3. วางแผนการดำเนินงานแผนงานทันตสาธารณสุข การสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก การป้องกันและการควบคุมโรคและภาวะความผิดปกติของช่องปากในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีผู้เป็นเจ้าของและเกี่ยวข้องของชุมชนนั้น
- 2.1.4. เลือกกลวิธีและวิธีการด้านทันตสาธารณสุขให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน โดยอิงข้อมูลเชิงประจักษ์ทางวิชาการ
- 2.1.5. ดำเนินการตามแผนงานด้านทันตสาธารณสุข โดยการทำงานเป็นที่ร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ เชื่อมประสานภาคีผู้เป็นเจ้าของและเกี่ยวข้องของชุมชนนั้น เชื่อมเครือข่ายของชุมชนและจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเสริมพลังให้ชุมชนเข้มแข็ง
- 2.1.6. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานทันตสาธารณสุข โดยใช้หลักวิชาการด้านการประเมินผลที่เป็นที่ยอมรับในวิชาการสากล

2.2. ด้านงานวิจัยทางทันตสาธารณสุข

- 2.2.1. ทำวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้และงานด้านทันตสาธารณสุขทั้งด้านการวิจัยเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพเพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาในชุมชน
- 2.2.2. นำเสนอและตีพิมพ์รายงานการวิจัยที่มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่เป็นสากลในวารสารวิชาการ

3. ความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Competencies)

3.1. การคิดเชิงระบบ

- 3.1.1. แยกแยะองค์ประกอบย่อยและความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบแบบมีพลวัตรภายใต้ระบบใหญ่ ทั้งที่เป็นมุมมองทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์

- 3.1.2. วิเคราะห์ปัญหาด้านทันตสาธารณสุขไปถึงโครงสร้างและแบบแผนความสัมพันธ์
โดยใช้การคิดเชิงระบบ
- 3.2. เป็นผู้นำด้านทันตสาธารณสุขในพื้นที่
 - 3.2.1. เป็นแบบอย่างของผู้ที่ทำงานด้านทันตสาธารณสุข
 - 3.2.2. สื่อสารสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมแผนงานทันตสาธารณสุข
 - 3.2.3. ชี้นำเกี่ยวกับงานด้านทันตสาธารณสุข
- 3.3. บริหารจัดการด้านทันตสาธารณสุข
 - 3.3.1. ทำงานเป็นที่ร่วมกับบุคคลากรทางสุขภาพและชุมชนในการดำเนินงานด้าน
ทันตสาธารณสุข
 - 3.3.2. จัดระบบบริการสุขภาพช่องปากที่ครอบคลุม ความเป็นธรรม มีคุณภาพและ
ประสิทธิภาพ
 - 3.3.3. ประเมินค่าการบริหารข้อมูลระดับวิทยา ข้อมูลกำลังคน ข้อมูลสถานการณ์ทาง
สังคม
 - 3.3.4. บริหารงานในองค์กร เครือข่าย และความสัมพันธ์
 - 3.3.5. จัดการการบริหารระบบสารสนเทศ การสื่อสาร การควบคุมคุณภาพด้านทันต
สาธารณสุข
- 3.4. ประยุกต์ความรู้วิชาการในการดำเนินแผนงานทันตสาธารณสุข
 - 3.4.1. ประยุกต์การใช้กฎบัตรออตตาวา (Ottawa Charter for Health Promotion) ใน
แผนงานทันตสาธารณสุข
 - 3.4.2. ประยุกต์ใช้กลวิธี Advocate Mediate and Enabling ในแผนงานทันต
สาธารณสุข
 - 3.4.3. ใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีผู้เป็นเจ้าของและเกี่ยวข้องของชุมชนนั้นใน
การดำเนินแผนงานทันตสาธารณสุข
- 3.5. สร้างนวัตกรรม ต้นแบบหรือรูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพสำหรับชุมชน